

„Бој на Мишару“ епска народна песма

Историјска основа песме: у песми је приказан бој на Мишарском пољу крај Шапца, у којем су Срби под водством Карађорђа славно победили многобројну турску војску под водством Кулин-капетана (1806.).

Вук Караџић је песму записао од **Филипа Вишњића**

"Он би заустављао ратнике после бојишта и питао их о томе ко је борбу предводио, ко је погинуо, против кога су ишли...."

Како је приказан бој?

Песма је дата као разговор жене Кулин-капетана и два гаврана који долећу са бојишта. Сам бој се не описује. Гавранови доносе вести о исходу боја - о победи српске војске и страдању Кулина и његове војске.

Бој на Мишару

Полећела два врана гаврана
са Мишара, поља широкога,
а од Шапца, града бијелога,
крвавијех кљуна до очију
и крвавих ногу до кољена,
Прелећеше сву богату Мачву,
валовиту Дрину пребродише,
и честиту Босну прејездише,
те падоше на крајину љуту,
баш у Вакуп, проклету паланку,
а на кулу Кулин-капетана;
како па'ше, оба загракташе.
Ту излази када Кулинова,
излазила, те је говорила:
"Ја два врана, два по Богу брата,
јесте л' скоро од доње крајине,
од Мишара, поља широкога,
а од Шапца, града бијелога?
Јесте л' вид'ли млогу турску војску
око Шапца града бијелога,
и у војсци турске поглавице?
Јесте л' вид'ли мога господара,
господара Кулин-капетана,
кој' је глава над сто хиљад' војске,
и који се цару зарекао
да ћ' Србију земљу умирити
и од раје покупит хараче;

да ће Црног Ђорђа у'ватити,
и жива га цару опремити;
и да ћ' исјећ српске поглавице,
кој' су кавгу најпре приметили?
Је ли Ђорђа цару оправдио,
Је л' Јакова на колац набио,
Је ли Луку жива огулио,
Је л' Цинцара на ватри испекô,
Је л' Чупића сабљом посјекао,
Је л' Милоша с коњма истраго -
Је л' Србију земљу умирио?
Иде ли ми Кулин-капетане,
Води л' војску од Босне поносне,
Иде ли ми, хоће л' скоро доћи?
Не гони ли мачванскијех крава,
Не води ли српскијех робиња,
које би ме вјерно послужиле?
Каж'те мени кад ће Кулин доћи,
Кад ће доћи, да се њему надам?"
Ал' бесједе двије 'тице вране:
"Ој, госпођо, Кулинова љубо,
ради бисмо добре казат гласе,
не можемо, већ каконо јесте,
Ми смо скоро од доње крајине,
а од Шапца, града бијелога,
са Мишара, поља широкога,
Виђели смо млогу турску војску
око Шапца, града бијелога,

и у војсци турске поглавице,
и вид'ли смо твога господара,
господара Кулин–капетана,
и вид'ли смо Црнога Ђорђија
у Мишару, пољу широкоме;
У Ђорђија петн'ест хиљад' Срба,
а у твога Кулин–капетана,
у њег' бјеше сто хиљад' Турака;
Ту смо били, очима гледали,
кад се двије ударише војске
у Мишару, пољу широкоме,
једно српска, а друго је турска;
пред турском је Кулин–капетане,

а пред српском Петровићу Ђорђе.
Српска војска турску надвладала;
Погибе ти Кулин–капетане,
погуби га Петровићу Ђорђе,
С њим погибе тридес'т хиљад' Турак';
изгибоше турске поглавице,
по избору бољи од бољега,
од честите Босне камените.
Нити иде Кулин–капетане,
нити иде, нити ће ти доћи,
нит' 'се надај нити га погледај,
Рани сина, пак шаљи на војску
Србија се умирит не може!"

Питања:

1. Одреди тему песме „Бој на Мишару“?
2. Како је представљена битка у песми?
3. Какве вести доносе гавранови жени Кулин-капетана?
4. Објасни шта значе завршни стихови у песми, које гавранови упућују жени Кулин-капетана: "Храни сина пак шаљи у војску, Србија се умирит не може"?

Одговоре шаљите до суботе 4.априла на ivanai@sezampro.rs